

št. 1/65

Ob odkritju spomenika v Žužemberku (1)

Cenjeni gospod Ive A. Stanič! Vaš odziv (Demokracija, 5. januar 2005)) na nedavno odkritje spomenika načelniku glavnega štaba NOV in POS Ladu Ambrožiču-Novljanu, ki mu očitata boljševiskično početje v Žvirčah na Dolenjskem spomladi 1945, je nezaslišana laž, ki od Vas in od uredništva terja nedvoumno opravičilo.

General Lado Ambrožič-Novljan je bil ob preizkušanju angleškega minometa 7. novembra 1944, ko se je smrtno ponesrečil komandant glavnega štaba NOV in POS Franc Rozman-Stane, hudo ranjen in se je v času, ki ga navajate, se pravi spomladi 1945, zdravil v bolnišnici v Beogradu. To je zgodovinsko preverljivo dejstvo, ki Vam ga lahko potrdi tudi sleherni novodobni poznavalec novejšje zgodovine. O tem bi se bili lahko prepričali tudi sami, gospod Stanič, preden ste se odločili za objavo, v kateri blatite ime Lada Ambrožiča-Novljana. Toda očitno Vas pri Vaših zgodovinskih razlagah in spoznanjih vodita le revanšizem in sovraštvo; zgodovinska dejstva Vas, po vsem sodeč, ne zanimajo. Vendar Vas bodo prej ali slej morala, učenje zgodovinskega poglavja, o katerem ste se razpisali v Demokraciji, pa ne bo prav poceni.

Družina pok.

Lada Ambrožiča-Novljana

št. 1/65

Ob odkritju spomenika v Žužemberku (2)

Takoj po objavi mojega prispevka z gornjim naslovom v zadnji številki Demokracije me je g. Lado Ambrožič v telefonskem pogovoru opozoril, da nekatere trditve v mojem prispevku niso točne, zagotovo pa ne drži, da je bil njegov oče Lado Ambrožič-Novljan pri požigu Žvirč. Trditve prizadete priče iz Žvirč sem preveril in v knjigi Lada Ambrožiča-Novljana Po čem je zmaga prebral, da je bil avtor knjige marca 1945 še na okrevanju v Beogradu. Kot sem v celoti verjel pripovedi prizadete gospe, tako sedaj verjamem g. Novljanu in je zato v tem delu mojega zapisa potreben popravek. Zaradi poštenega odnosa do naše polpreteklosti se za svojo zavedenost s strani pripovedovalke g. Lada Ambrožiču opravičujem.

Hkrati se zavedam, da smo večkrat izropani in požgani Suhi krajinostali še marsikaj dolžni. Ostareli in razseljeni prebivalci se še danes upravičeno sprašujejo, kdo je bil torej tisti, ki jih je pregnal z njihove zemlje, večino domačij in gospodarskih poslopij pa požgal? Verjamem, da bodo slovenski zgodovinarji v prihodnosti obravnavali in pojasnili nenavadno kruto usodo najrevnejše slovenske krajine. Prav tako pričakujem in verjamem, da se bo g. Lado Ambrožič pri svojem raziskovalnem novinarskem delu posvetil tudi tej temi in si prizadeval odkriti prave vzroke za medvojno tragedijo v Suhi krajini.

Ive A. Stanič, Kočevska Reka